

مقدمه

چک‌لیست هیپومانیا (HCL) به طور گسترده‌ای برای ارزیابی علائم هیپومانیا در افراد مبتلا به اختلالات دوقطبی و همچنین در جمعیت عمومی استفاده می‌شود. شناسایی دوره‌های هیپومانیا به ویژه در اختلال دوقطبی نوع II که ممکن است علائم آن به طور کامل معیارهای مانیا را برآورده نکند، اما تأثیر قابل توجهی بر کیفیت زندگی بیماران دارد، اهمیت دارد. HCL-33، ابزاری به‌روز شده مشتق از HCL-32، حساسیت بیشتری در تشخیص هیپومانیا در بیماران دوقطبی نشان داده است. این مطالعه با هدف ترجمه و اعتبارسنجی نسخه فارسی HCL-33 برای استفاده در ایران انجام شد تا نیاز به ابزارهای غربالگری معتبر در کشور را برآورده سازد.

اعتبارسنجی نسخه فارسی چک لیست هیپومانیا (HCL-33) در نمونه‌ای از بیماران دوقطبی و افسرده: مطالعه خصوصیات

روان‌سنجی

روش کار

این مطالعه مقطعی، توصیفی-تحلیلی در بخش‌های روانپزشکی بیمارستان‌های همدان، اصفهان و تهران از سال ۱۴۰۲ تا ۱۴۰۳ انجام شد. نمونه شامل ۵۷۶ شرکت‌کننده بود که ۲۸۸ نفر از آنها به اختلال دوقطبی و ۲۸۸ نفر به اختلال افسردگی اساسی (MDD) مبتلا بودند و از طریق نمونه‌گیری هدفمند انتخاب شدند. شرکت‌کنندگان به فهرست HCL-33 و پرسشنامه اختلالات خلقی (MDQ) پاسخ دادند. روایی محتوا توسط ۱۲ متخصص ارزیابی شد و سازگاری درونی با استفاده از ضریب آلفای کرونباخ اندازه‌گیری گردید. تحلیل منحنی ROC برای تعیین حساسیت و ویژگی ابزار در تمایز بین اختلال دوقطبی و افسردگی اساسی انجام شد و رگرسیون لجستیک برای بررسی تأثیر متغیرهای دموگرافیک بر تشخیص به کار رفت.

کلام آخر

تحلیل منحنی ROC نشان داد که این ابزار توانایی تمایز معناداری بین اختلال دوقطبی و افسردگی اساسی دارد و یک نقطه برش بهینه برای تشخیص دوقطبی تعیین شد. این ابزار، به ویژه برای شناسایی و مداخله زودهنگام در اختلال دوقطبی نوع II، معتبر و قابل اعتماد است و به پزشکان در تمایز بین دوقطبی و افسردگی اساسی کمک می‌کند، که می‌تواند به بهبود نتایج بیماران در مراکز روانپزشکی ایران منجر شود. نسخه فارسی HCL-33 ابزاری معتبر و قابل اعتماد برای غربالگری علائم هیپومانیا در جمعیت ایرانی است و شناسایی و مداخله زودهنگام در اختلال دوقطبی، به ویژه نوع II را تسهیل می‌کند. این فهرست به پزشکان در تمایز بین اختلال دوقطبی و افسردگی اساسی کمک می‌کند و به بهبود نتایج بیماران در مراکز روانپزشکی ایران کمک می‌نماید.

نتایج مطالعه

نسخه فارسی HCL-33 روایی محتوای بالا ($CVI=1$) و سازگاری درونی قابل قبولی را نشان داد (آلفای کرونباخ برای عامل 1 = 0.93 ، عامل 2 = 0.76 ، مقیاس کلی = 0.92). تحلیل ROC توانایی تمایز قابل توجه بین اختلالات دوقطبی و افسردگی را نشان داد و یک نقطه برش بهینه برای تشخیص احتمالی اختلال دوقطبی تعیین شد.

ابزارهای استفاده شده در این مطالعه شامل فهرست HCL-33 و پرسشنامه اختلالات خلقی (MDQ) بودند. نتایج نشان دادند که نسخه فارسی HCL-33 روایی محتوای بالایی دارد ($CVI = 1$) و سازگاری درونی قابل قبولی (آلفای کرونباخ = 0.92) ارائه می‌دهد.

مشارکت کنندگان

دکتر سعید یزدی راوندی

دکتر علی قلعه‌بها، آریا حدادی، بهناز
علافچی، نسرین متین‌نیا، منا دوستی‌زاده،
هاجر سلیمی، مرجان توکلی شوشتری،
Jules Angst, Serge المیرا حاج آقایی،
Brand